

**ДІЯЛЬНІСТЬ ОСВІТНЬОГО КЕРІВНИЦТВА ПО ЗАПРОВАДЖЕННЮ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПАРАДИГМИ
КРЕДИТНО-ТРАНСФЕРНОЇ СИСТЕМИ У ВНЗ**

Т.П. ПРИХОДЬКО

Україна, м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський національний університет
імені Олеся Гончара

Україна, яка чітко визначила орієнтир на входження в освітній і науковий простір Європи, здійснює модернізацію освітньої діяльності в контексті європейських вимог, дедалі наполегливіше працює над практичним приєднанням до Болонського процесу. Бажання України приєднатися до Болонського процесу, тобто до загальноєвропейського освітнього простору – це не данина євромоді, а наша нагальна потреба, обумовлена загальносвітовими тенденціями розвитку освітньої діяльності. Основний зміст Болонської декларації полягає в тому, що країни-учасниці зобов'язалися привести свої освітні системи у відповідність до єдиного стандарту. Ось чому, перш за все назріла необхідність визначення, гармонізації та затвердження нормативно-правового забезпечення в галузі вищої освіти з врахуванням вимог міжнародної та європейської систем стандартів та сертифікації. Одним з основних положень, що розглядаються і мають виконуватися у межах Болонського процесу, є впровадження такого багатоцільового механізму, як Європейська кредитно-трансферна та акумулююча система (ECTS). Ця система запроваджується на інституціональному, регіональному, національному та Європейському рівнях і є однією з ключових вимог Болонської декларації 1999 року. Для збільшення освітнянського простору потрібно буде уніфікувати кількісні оцінки так, щоб вони задовольняли і освітян, і представників держав.

Використання ECTS є добровільним і базується на взаємній довірі і переконанні щодо якості навчальної роботи освітніх закладів-партнерів. ECTS забезпечує прозорість через такі засоби:

1. Кредити ECTS, які є числовим еквівалентом оцінки, що призначається розділам курсу, щоб окреслити обсяг навчального навантаження студентів, необхідний для завершення курсу;
2. Інформаційний пакет, який дає письмову інформацію студентам і працівникам про навчальні заклади, факультети, організації і структуру навчання і розділів курсу;

3. Перелік оцінок з предметів, який показує здобутки студентів у навчанні у спосіб, який є всебічним і загальнозрозумілим, і може легко передаватися від одного закладу до іншого;

4. Навчальний контракт, що стосується навчальної програми, яка буде вивчатися, і кредитів ECTS, які будуть присвоюватись за успішне її закінчення, є обов'язковим як для місцевого і закордонного закладів (home and institutions), так і для студентів.

Слід зауважити, що входження в єдиний європейський простір полягає не в загальному стандарті якості, не в одноманітному змісті освіти, а в зближенні принципів і підходів, у подібності структур, конфігурацій і засобів освітніх систем окремих держав. Йдеться про необхідність пошуку балансу цілей як у загальноєвропейському, так і в національному вимірах. Від того, чи буде знайдено цей баланс, залежить і побудова перспективної концепції вищого навчального закладу:

1) слугуватиме інструментом культурного, соціального, інтелектуального розвитку особистості, формування її активної громадянської позиції; чи спрямовуватиме свої зусилля головним чином на надання актуальної професійної кваліфікації для успішної конкурентної боротьби на ринку праці;

2) продовжуватиме виконувати як навчальну, так і дослідницьку функції, що є традиційними для європейських університетів, чи обмежиться тільки навчальною, що характерно для транснаціональних закладів нових типів;

3) матиме достатню автономію для відповідальної реалізації своїх широких суспільних функцій, здійснення інноваційних перетворень у навчальному процесі, для планування свого майбутнього, чи стане лише об'єктом реформаційних намірів політичних структур;

4) матиме місце процес стандартизації діяльності вищого навчального закладу чи продовжуватиметься їх подальша диференціація.

На нашу думку, керівництву вищих навчальних закладів треба приділяти більше уваги, особливо змісту та методичним рекомендаціям щодо впровадження ECTS в освітянський простір України. Система ECTS має стати узагальненою основою для національних кредитних систем. Вони заохочують подальший прогрес з метою перетворення ECTS із перевідної системи на нагромаджувальну, що необхідно застосовувати послідовно в міру того, як вона розвивається в рамках загальноєвропейського простору вищої освіти. Набутий під час педагогічного експерименту проміжний досвід доводить, що використання модульної форми організації навчання сприяє: інтенсифікації навчального процесу; систематизації засвоєння навчального матеріалу, підвищенню мотивації та відповідальності студентів за результати

навчальної діяльності, розширенню можливостей для всебічного розкриття їх здібностей і досягнення реальних можливостей для мобільності на європейському та світовому освітньому просторі. Разом з тим, є потреба унормування тлумачення основних понять, визначень та загальних принципів КМСОНП. Слід зауважити, що в КМСОНП мають місце різні підходи до визначення змісту понять «модуль», «змістовий модуль», «заліковий кредит». Запровадження системи ECTS в навчальний процес вимагає також глибокої перебудови психологічної, дидактичної, наукової та методичної діяльності науково-педагогічних працівників у всій системі вищих навчальних закладах.

Література:

1. Мазоренко Д. Удосконалення університетської освіти в контексті європейської інтеграції / Д. Мазоренко // Новий колегіум. - 2006. - № 3. - С. 16-20.
2. Семаков Г. Болонський процес – структурна реформа вищої освіти на європейському просторі / Г. Семаков // Освіта і управління. - 2005. - Т.8. - № 3-4. - С. 165-168.
3. Ямковий В.А. Ранжування університетів – крок до відкритості та прозорості вищої освіти / В.А. Ямковий. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>.